

AZ AMATÖR

V. évfolyam. 14. sz.

1908. július 31.

Megjelenik havonta kétszer.
Előfizetési ára egész évre 16 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, VII., Baross-tér 15.
Telefon 94-49.

**Alkalmi
vétel !!**

**Ritka :
alkalom!**

Üzlethelyiségünk megváltoztatása miatt

Fényképező-készülékek és felszerelési kellékek

**mélyen leszállított áron kaphatók
készpénz vagy részletfizetés ellenében**

**Fényképezők ne mulasszák el
üzlethelyiségünket felkeresni.**

Aufrecht és Goldschmied, Budapest

• • • VII., Rákóczi-út 26. szám. • • •

◆◆◆◆ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni. ◆◆◆◆

 Kényelmes
részletfizetésre
minden áremelés nélkül.

Fényképező készülékek, binoklik
és távcsövek csupán elsőrangú gyártmányok.

Kérjen
árjegyzéket ingyen.

G. Rüdénberg jun.

HANNOVER és WIEN.

Levelezések német nyelven HANNOVER-be küldendők!

 Fogytán már!

Az Amatőr Fotoalbumachja 1908

című első magyar foto-zsebnaptár.

Gazdag és változatos tartalom!

Tanulságos és szórakoztató szakcikkek!

Teljes recipe-gyűjtemény!

Remek illusztrációk és adjusztált mintalapok! Művészi hivitel és díszítés!

Ára csupán 3 korona.

Megrendelhető

„AZ AMATŐR” kiadóhivatalában

BUDAPEST,
VII., Baross-tér 15.

Megrendeléseknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni.

: KODAK : **BROMEZÜST-PAPIROS**

elismerten a világpiac legkiválóbb papirosa

KONTAKT-MÁSOLÁS és NAGYÍTÁSOK
céljaira a következő fajták:

„PLATINO-MATT“ } mérsékelt és igen érzé-
„PERMANENT“ :: } :: keny fajtában. ::
=== „ROYAL“ antikban és fehérben. ===

Művészi célokra különösen alkalmasak.

„VELVET“ Uj fajta gyengénfénylő felülettel.
=== „NIKKO“ Fényes felülettel. ===

Mindenütt kaphatók. :: Árjegyzék ingyen és bérmentve.

: KODAK :

Gesellschaft m. b. H.

WIEN, I., Graben 29.

◆◆◆◆ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni. ◆◆◆◆

BERCSENYI NYOMDA R. T. BUDAPEST, VIII. BÉLYKES-TÉR 5.

Aki Kamarát
Objectívet
akar venni,
! eladni, !
! cserélni !

forjdujon tanácsért
„Az Amatőr“-höz

Az „adás-vétel-csere“ rovat az
előfizetőknek ingyen áll rendelkezésre.
(Válaszbélyeg melléklendő.)

SOKSZOROSAN KITÜNTETVE

WACHTL ÉS TÁRSA
BUDAPEST, IV., ESKÜ-ÚT 6. SZ.
▲ (FŐHERCEG CLOTILD-PALOTA) ▲

AZ ÖSSZES FÉNYKÉPEZÉSI
KAMARÁK, FOTOCIKKEK ÉS
= KELLÉKEK RAKTÁRA =

AZ ÖSSZES LEMEZ- ÉS PA-
PIR-GYÁRTMÁNYOK ÁLLAN-
= DÓAN RAKTÁRON =

UJ! GAZDAGON ILLUSZTRÁLT ÁRJEGYZÉK UJ!
„AZ AMATŐR“-RE VALÓ HIVATKOZÁS ESETÉN
➡ INGYEN ÉS BÉRMENTVE ➡

TELEFON 27—91.

SOKSZOROSAN KITÜNTETVE

Szines nyomatokat tónfixálóban

a divatos szürke, sziklaszürke, pasztelkék,
türkiszkek, nilusi-zöld, lazac-rózsaszín, chamois,
színárnyalatokat ad

a „Vindobona Opálpapiros“.

E papir szétválasztott szinező-rögzítő fürdőhöz és platinszinezéshez is alkalmas.

Fabrik fotogr. Papiere, Trockenplatten und patent. Spezialapparate:

Ferdinand Hrdliczka Wien, XVI/2.

Lerchenfeldergürtel 9—11.

Herbststrasse 1.

SZENZÁCIÓS SZABADALM. UJDONSÁG.
Bel- és kölföldön szabadalmazva. /

A „Columbus“ mint ellenőrző keret.

Cikkeim az összes foto-üzletekben ∴ kaphatók, ha nem, úgy forduljon cégemhez

Otto Spitzer
BERLIN, W. 30.

Ujszerű fényképezési készülékek és kellékek gyára =

SPITZER „COLUMBUS“
LEMEZEMELŐJE

üveglemezekhez és filmlapokhoz egyaránt kényelmesen és célszerűen kitűnően használható! Ujjnyomok a rétegen kizárva! Az ujjak bepiszkolódása megszűnt!

Az egész kép ellenőrizhető. A lemez kicsúszása, — szélességben való átnézet mellett és a réteg összekarcolása lehetetlen! Az összes lemeznagyságokhoz — kapható. ∴

Kérjen 86. sz. új főárjegyzéket. Számos mérsévesen célszerű szab. ujdonságot tartalmaz. ∴
Ingyen és bérmentve! A „Columbus“ mint szárító-állvány

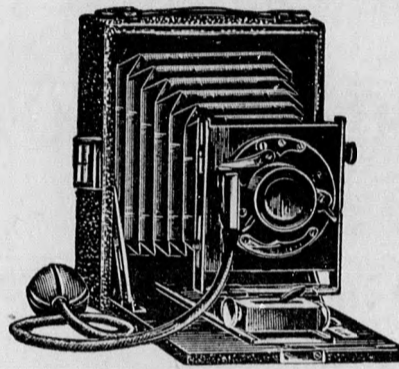

Vass Jenő
elsőrendű férfidivatüzlete

Budapest
VII., Erzsébet-körut 22.

Vidéki megbízásokat pontosan és lelkiismeretesen eszközöl.

Fényképezési cikkeket

ugymint

:: lemezeket, filmeket, ::
:: állványokat, lámpákat,
:: tálakat, másolókerete-
:: ket, kész vegyszereket,
:: másolópapírokat és ::
:: egyéb foto-cikkeket ::
:: ajánlanak ::

LIBÁL ÉS MÄRZ látszerészek

Budapest, Podmaniczky-u. 8.
(A Teréz- és Váci-körutak között.)

Fényképező kamarák alkalmi áron!

Adria, Lumière, Rochester, Imperial,
Schleussner és Agfa lemezek friss állapotban
állandóan raktáron.

Sötétkamara vevőknek díjtalanul áll rendelkezésre!

TRAPP & MÜNCH
MATT-ALBUMIN művésznymat papírajai

Legteljesebb pótlása a platinnak és pigmentnek. A legkiválóbb szakférfiak ismételten elismerő nyilatkozatokkal bizonyítják. Egyszerű eszközökkel művészielen előkelő hatás.

Rives-papír, 12, 15 és 18 kiló
Gravure-karton sima, fehér és chamois durva, fehér és chamois, extra durva, fehér
Bütten-papíros, fehér és chamois
Bütten-karton, fehér

„Rasternkorn“ (vásznonrovátkás)-papíros, fehér
Empire-karton, sima és durva, fehér és chamois
Japán-papíros Perscheid szerint.
Levelező-lapok sima és durva, fehér és chamois.

Tömény arany- és platinfürdők, színező- (színes) fürdők. Modern színű alátét- és közbetét-papírok, préselő rámak.

Mintacsomag (összeválogatva) bérmentve 1 márkáért. Kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve. Kapható a fotoüzletekben vagy közvetlenül.

TRAPP & MÜNCH's Fabrik in Friedberg (Hessen).

Védjegy.

Wanaus József

FÉNYKÉPEZŐ - KÉSZÜLÉKEK
ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-UTCA 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb kézi kamrákban. — Leghíresebb gyártmányú objektívek. Celloidin, aristo, bromezüst papírok. — Kiváló jó minőségű lemezek. — Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltetnek. — Mindennemű fényképezési munkát elvállalok.

Sötét kamara amatőröknek ingyen áll rendelkezésére.
Uj nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

József főherceg
Ő cs. és kir. Fensége kamarai udvari szállítója.

Legrégibb és legnagyobb üzlet e
szakban
Alapítva: 1878.

Pejtsík Károly

FÉNYKÉPEZÉSI CIKKEK SZAKÜZLETE

Budapest, Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Városház-utca 1. (Standard palota.)

Ajánlja minden a fényképezési szakmába vágó készülékeit és cikkeit jutányos árban.

IV., Városház-utca 3—5. szám alatt

▲ MŰTEREM KIZÁRÓLAG ▲

AMATŐR CÉLOKRA

Fevilágosítás és képes nagy árjegyzék kívánatra a legnagyobb készséggel.

„AZ AMATŐR” régi évfolyamai kedvezményes áron:

1904. év I. évfolyam 6 füzet (ritka visszavásárolt példányok) felemelt ára	6 korona
1905. év II. évfolyam 24 füzet (ritka visszavásárolt példányok) felemelt ára	20 korona
1906. év III. évf. 24 füzet mérsékelt ára	10 korona
1907. év IV. évf. 24 füzet mérsékelt ára	12 korona

Molnár B.

órák és ékszerész
Budapest, VII., Rákóczi-ut 32.

Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer raktárát. — — — Ékszer-átalakítások saját műhelyemben jutányosan készíttetnek. — Törött arany- és ezüsttárgyak megvétetnek vagy becseréltetnek. — — —

„AZ AMATŐR” bekötési táblája

(préselt bőrutánzatu angol vászon az uj cimlaprajzzal)

az 1907. évi és régibb évfolyamokhoz 3 korona.

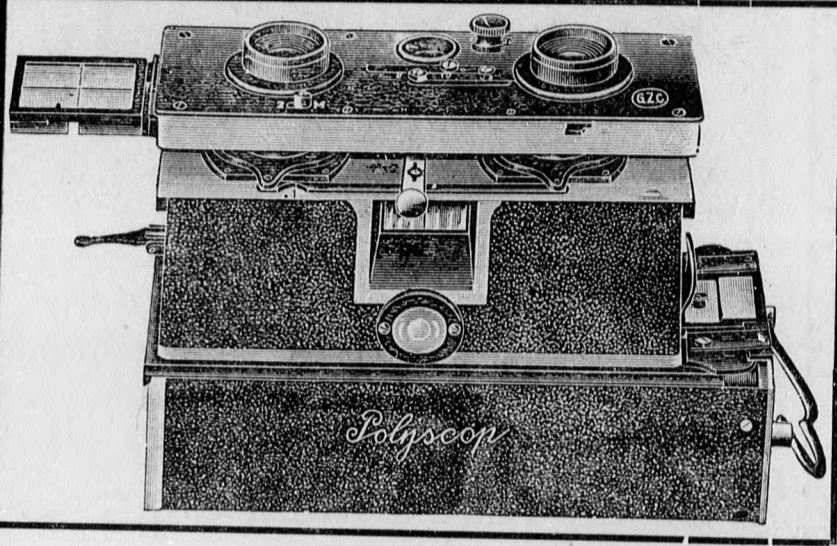
Bérmentve!

Bérmentve!

Megrendelhető „AZ AMATŐR” kiadóhivatalában.

Busch

Objektívek és kamarák Polyskop

45×107 mm.-es stereoképekhez.

„Doppel Leukar“ F: 6,8, „Omnar“ F: 5,5, „Busch“ anasztigmátokkal és „Busch“ detektiv-aplanátokkal F: 6. Ideál stereo kamara utazásra és sportképekhez. Pehelykönnyű. Egészen fémből készítve. Váltókazetta 12 lemezhez.

Busch „Stereodioskop“

nézőkészülék 45×107 mm. diapozitívekhez színházi látcső alakjában.

Kérje az új árjegyzékeket.

Eladás csak viszontelárusítók útján.

Tessék „Az amatőr“-re való hivatkozással a legújabb árjegyzékek díjtalan megküldését kérni. Szállítás az összes foto-üzletek útján.

Kivánatra a beszerzési forrásokat megjelöli a

RATHENOWER OPTISCHE
INDUSTRIE ANSTALT ::

EMIL BUSCH A.-G. RATHENOW.

Kamaráinkról és fényképezési
kellékekről szóló, valóban cél-
szerű újdonságokat bemutató

50. SZ. új főárjegyzékünk
:: megjelent ::

és készséggel bocsátjuk az
érdeklődők szolgálatára. ≡
Az árjegyzék előszava érdekes
áttekintést közöl — egy köz-
ismert szakember tollából —
mindarról, ami a fényképe-
zés terén figyelemre méltó,
és foto-kereskedőknek és ama-
tőröknek egyaránt érdekes.

London 24/25, Holborn
Paris 76, Rues des Archives
Wien, Hauptstr. 14/16.

Emil Wünsche
Aktiengesellschaft für
photographische Industrie
Reich & Dresden

A. LUMIÈRE et ses : FILS

Lyon - Monplaisir (Franciaország)

A legrégebbi foto-lemezpapír és vegyiszer-gyár
Legmagasabb kitüntetések számos kiállításon.

Természethű színes felvételeket
készíthet minden amatőr

Autochrom - lemezekkel

(Feljegyzési könyv kivánatra ingyen).
(Hivatkozzék „Az Amatőr“-re!)

UJ! lemez UJ!

„Ibolyakék czimke“

Utólérhetetlen érzékenységi.

Az összes eddigi Emulziókat messze felülmúló.

ÁLTALÁNOS RECIPEKÖNYV

= német, francia, angol vagy spanyol nyelven. =
E lapra való hivatkozás esetén ingyen!

Főraktár Magyarország-Ausztria részére:

BERNH. WACHTL, WIEN

VII 2, Kirchberggasse 37.

Átkelés a Dunán
Apáthy G., Budapest

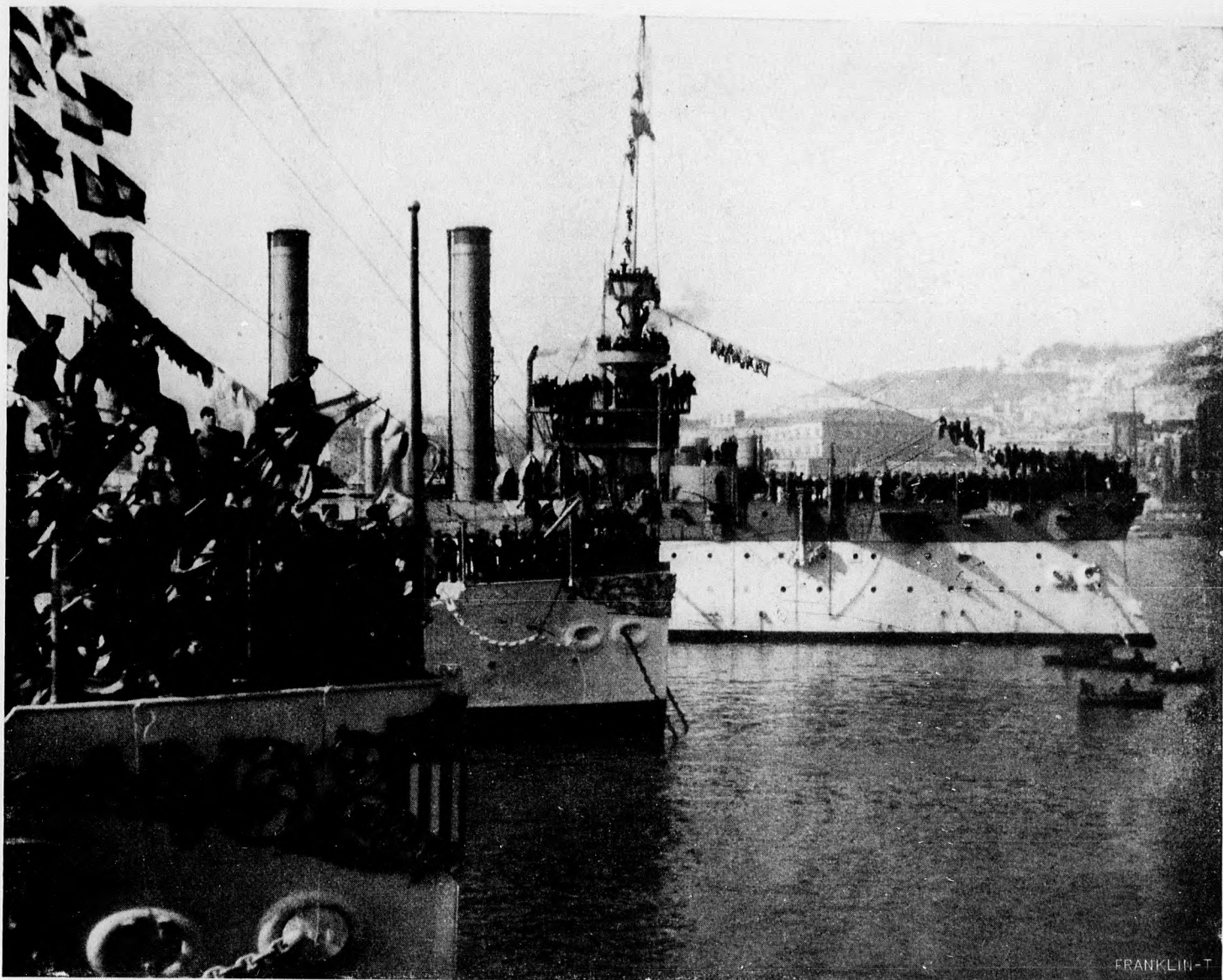
Kecskepásztorok a Campagnán
b. Romeiser Ferenc, Budapest

Napnyugta Velencében
b. Romeiser Ferenc, Budapest

Az országos fényképképzőművészeti kiállításból

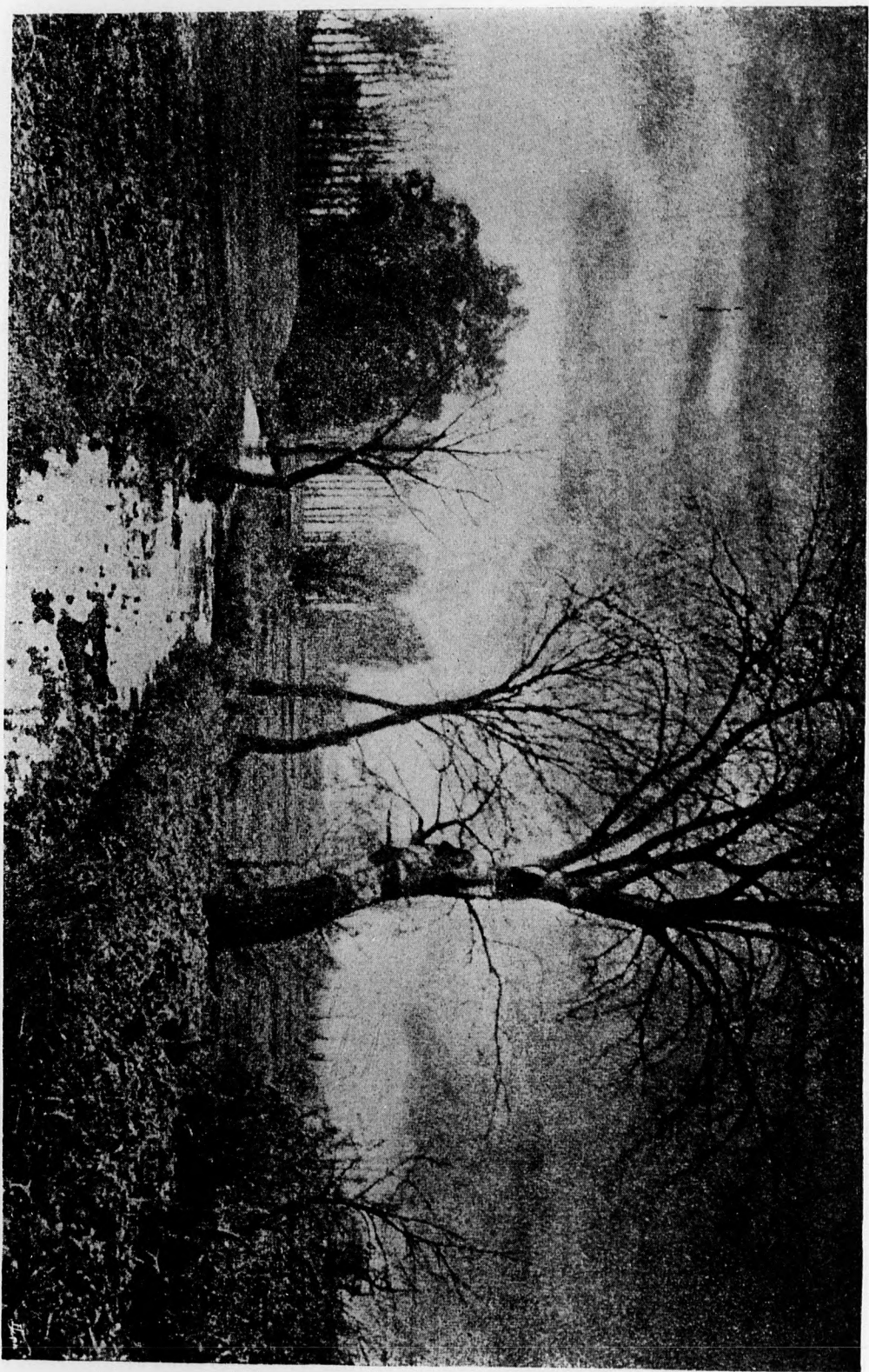

FRANKLIN-T

Hadihajók díszben
József főherceg, Budapest

Az országos fényképképzőművészeti kiállításból
Aranyéremmel kitüntetve

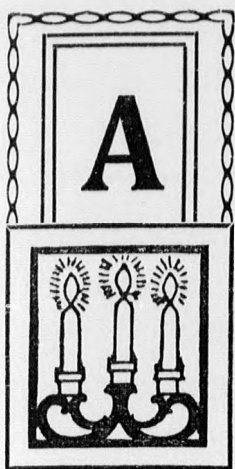

Őszi est

Dr. Kelen Béla, Budapesti

Gumminyomat
A „Budapesti Kamera-Club“ gyűjteményéből

V. A Magyar Amatőrök Országos Szövetsége.

Az országos kiállítást ez a fiatal egyesület tervezte és rendezte. És ez a legfőbb érdeme. Ha voltak is a rendezés körül fogyatékosok, az anyag kiválasztása tekintetében következetlenségek, ez egyrészt a fiatal egyesület járatlanságában, másrészt a felvételi és díjazó zsüri *szerecsétlen* összeállításában leli magyarázatát. Hiszen első

nagyobbszabásu kiállítása volt a most bezárult tárlat. A tapasztalt fogyatékosok felismerése és beismerése nem válnék tehát szégyenére a fiatal egyesületnek és egyuttal garanciát nyújtana a jövőre nézve, valamint megnyugtatóná a szenvedett sérelmek következtében önértékükben megsértett kiválóbb amatőröket is. De egyuttal megnyerné az egész magyar fotovilág bizalmát is annak az egyesületnek, mely ezzel bebizonyítaná, hogy nemcsak kiállítást rendezni, de egyuttal a tapasztaltakból *okulni is tud . . . .*

Ez országos kiállításban résztvevő egyesületek művészeti erőviszonyainak megállapítását — az Országos Szövetségre való tekintettel — illetve az Országos Szövetség általános művészeti színvonalának meghatározását rendkívül-mód megnehezítette a Szövetség kiállító-tagjai műveinek az összes termekben való *széjjelszórása*. Ennek tulajdonítható, hogy még a beavattottak is alig tudták összeszedni az ez egyesületbe tartozókat, illetve azok műveit. S hogy e „rendetlen“ rendezésnek — melynek indító okát kutattuk, de megtalálni sehogysen tudtuk — nem lehetett a termek összhangjának emelése az egyetlen célja és é céljt szentesítő mentsége, legott kiviláglik, ha figyelembe vesszük, hogy a „*Photo Club*“ és a „*Budapesti Camera Club*“ *termei éppen az ellenkezőről győztek meg* bennünket. Nem kutatjuk tehát tovább az okot, hanem e helyett egyszerűen leszögezzük a tényt, hogy a „Magyar Amatőrök Országos Szövetsége“ épp oly nyugodtan csoportosíthatta volna tagjainak munkáit külön termekben, mint a két másik egyesület, Mert, ha nem is érte el ezek általános színvonalát, *határozott haladásról* tett tanuságot. Ami legott még jobban tűnik ki, ha megemlítjük, hogy tagjai között bizony csak igen szórványosan akad régi „kiállításokban edzett“ kipróbált művészatőr, hanem legnagyobb részét kezdőkből és többékevésbé ügyeskedő amatőrökből toborozta tagjait, a kik azonban többékevésbé igen gyorsan fejlődtek abban az irányban, mely a tisztultabb fotoművészetének mondható. Éppen ezért még sokkal érdekesebb lett volna a kollektív, csoportos felvonulás, mely éppen e körülményt lett volna hivatva demonstrálni a magyar fotovilág előtt.

Az összes közlemények utánnyomása csakis a forrás megnevezésével engedhető meg. :

E széttagoltság következtében főleg az egyesület azon tagjai szenvedtek, kiknek nagyobb számu képeiből — szerzőjük haladására, sokoldalúságára és a jövőben való kiforrására lehetett volna következtetéseket vonni.

Igy például *Horváth C. Guido* gyűjteményéből kétségtelenül könnyebben és határozottabban lehetett volna megállapítani ez érdekes fotoegyéniség fejlődését, a mely a legnagyobb ingadozások közepette vezet bennünket a „giccs és knipsz“-fotografiától a művészi fényképig. S ezt úgy felfogás mint technika tekintetében. A kik *Horváth* fejlődését eddig is a fotopszichologia szemüvegén keresztül figyelték, önkéntelenül is mosolyognak azon az erőlködésén, melylyel e határozottan talentumos amatőr a *saját művészi iránya ellen* küzdött. S ime legújabb művei mégis mit bizonyítanak? Hogy az új irány s az ő tehetsége erősebb volt ama folyton hangoztatott elvénél, mely szerint ő megmarad a „régiszkola“ hívének, vagyis híven kitart a mellett a mit röviden giccsfotografiának és művészeti cél nélküli tömeggyártásnak nevezhetünk. Különösen kirítt volna ez két olyan — egy régebbi és egy újabb — képének egymás mellé helyezése révén, mint a milyen a „Rákospataki részlet“ és a csodásan hangulatos, finom felfogásu és tudatosan hatásos „Az alkonyat“ című munkája. Pedig ez utóbbihoz még több ily sikerült alkotása is sorakozik, mint a milyenek például a „Csend“, „Esti halászat“ és a „Szomjas ludak“ című művei is. Vajjon nem hontakozik-e ki jobban előttünk ez önkéntelenül is ki-kiforró tehetség, ha így együttesen látjuk magunk előtt összes kiállított műveit?

De miként *Horváthra* nézve, úgy *Mérei* Emilre és másokra nézve is áll ez — s talán mégis csak elfogadható lenne e szerény vélelmünk. Így *Mérei* Emilt legott *egyszerre* ismernők meg, és *helyesebben és teljesebben is tudnók méltányolni*, mint egy-egy — esetleg el-eldugott, vagy jól-rosszul egészen más irányu képek között elhelyezett — művéből. Mert e szerzőnek néhány igen jól ható, valóban artisztikus alkotását láttuk a „Hazatérés“, „Szántás“, „Tanyai politikusok“, „Falusi kovács“, „Szegény ember estebédje“, „A kis család“ és „Hazafelé“ című képeiben. — Szépen szinezett bromezüst nagyítások, figurális-témák iránti jó érzékről és tehetségről tanuskodik valamennyi — melyeket azonban csakúgy kellett összeszednünk, mint a *Horváthéit*. Külön elismerésre méltó még, hogy szerzőjük a *magyar népeletből* veszi és választja ki helyes érzékkel témáit.

Nemkülönben jártunk *Nasser J. Lipóttal*, akinek nagynehezen összeresgélte képeiből pedig végre is megállapíthattuk, hogy az utóbbi időben nemcsak sokat, de jót is produkált, szóval *nagyot haladt*. Különösen a tájképeinek szép beállításától és hangulatos voltától, valamint rutinos színválasztásától voltunk meglepve. S ez utóbbit még azzal is fokozta, hogy képei egyike-másika elé *szines üveget* helyezett a keretbe. Ami külö-

nösen „Őszi alkony“ című képénél — narancssárga üveg — hatott pompásan. Egyébként is ez a képe tetszett nekünk legjobban, bárha a „Holdas est a Dunán“ és a „Gellérthegyi házak“ is szépen sikerült munkák. És arcképeiben is határozottan haladás mutatkozik.

Magyar-Rosenberg Emil a régi kiállító-amatőrök sorából való. Mi sem természetesebb tehát mint, hogy szép számmal vannak kiállítható képei. Annál inkább elismerésre méltó tehát, hogy ezeket nagyrészt mellőzve, úgyszólván kizárólag oly képeket állított ki, melyekkel eddig magyarországi kiállításokon még *nem* vett részt. Legjobb képe ezuttal a füstös-ködös hangulatu „Hamburgi kikötő részlet“ c. műve, de a „Birkák“, „Birkanyáj“, „Naplemente“, „Hazafelé“, „Fatornyos hazám“, „Veszprémmegyei ház“, „Pihenő“ „Tanulmányfő“ és „Fiam“ címűek is egy sokoldalú, gyakorlott szemű és kezű, jó izlésű művészatörnek kisebb-nagyobb stílű és műértékű munkái, melyek *együttesen* nemcsak figyelmet, de elismerést is érdemelnek. A „Vadludak a Dunán“ című képét azonban mi is, — mások is — az unalomig ismerjük, s így — bárha *igazán pompás* egy alkotás — *hazai* kiállításban való bemutatásra már nem alkalmas. Az általánosan, sőt még — *horribile dictu* — a szaksajtóban is agyondicsért „Két cica“ című képe *nem méltó* sem a kiállítóhoz, sem a kiállításához. Mert, ha hajlandók vagyunk is eltekinteni mit sem kifejező édeskésen zsánerkedő mivoltától a beállítás merevsége, a belső összefüggés, cselekmény (kompozíció) hiánya, egyaránt „*giccs*“-csé teszik e határozottan *rossz* képet. A ki ezt dicséri vagy maga is izléshiányban szenved, vagy tudatosan izléstelenséget terjeszt. Mindkettő — kritika részéről jövén — még sokkal jobban gáncsolandó, mint az, hogy egy oly jó amatőr, mint Magyar-Rosenberg ily rossz képet *is* kiállít. És minthogy „*szigoru, de minden befolyástól mentes, elfogulatlan*“ *zsürije* volt e kiállításnak *is*, mi sem természetesebb, minthogy *e* kép sem maradhatott ki.

Révész Zoltán ugyancsak hatalmas kollekcióval vette ki részét a kiállításból. Az ő gyűjteménye *egymagában* talán egynegyedét, — ha ugyan nem egyharmadát — teszi a Szövetség kiállította *összes* képeknek. E nagy kollekcióban együtt találjuk mindazt, a mit Révész régibb és újabb munkáiból becsesnek és értékesnek tart. És tényleg *sok* az *értékes* munka ebben a legnagyobb részben arcképekből és arcképtanulmányokból álló gyűjteményben. Régibb műveit — „Nyomor Madonnája“, „Keleti szépség“, „M. C. urnő arcképe“ és másokat — csaknem kivétel nélkül *képben* és írásban egyaránt bemutattuk és méltattuk már. Az újabbak közül „A mester“, „Mephisto“ és „E. V. festőművész arcképe“ érdekes karakterisztikájával és beállításával, „Profil“ finom fényhatásaival, „Czinczi“ — gyermekfej — kitűnő plasztikájával, *valamennyi* jó beállításával és természetes mesterkéletlenségével hat.

De egyuttal szerzőjüknek a fényképezés legkülönfélébb művészi technikáiban való *jártasságáról* is tanuskodnak. És ha más műfajok is képviselve vannak a Révész-kollekcióban, mégis a figuralitásnak, az arcfényképezésnek *mestere* ő. Aki az *embert* tanulmányozza, a *karakterisztikus*at figyeli meg benne s képeit megkomponálja, mielőtt azokat kamarájával meg is csinálná. Révészben van erő és eredetiség s ezért kár, hogy egyrészt nem tud, vagy nem akar egyes gyenge dolgaitól megválni. Pedig ezek kiállítása, ha mindjárt érdekes is, mindenkor az — erősek rovására történik. — Másrészt egyik-másik képében a kitünő, az elsőrangú, a *tökéletes technikát* hiába keressük. Pedig a bevégzett műalkotás ezt is *feltétlenül* megkivánja.

Balogh Rudolf Hoffmann Victor és Pogány Lajos képei átjáró folyosóban és így egymás tözsomszédságában különösen hatnak. Balogh nagyméretű hatalmas gumminyomatainak e szűk (keskeny) folyosón való elhelyezése egyértelmű volt azok hatásának nagyrésztben való lerombolásával. Balogh régi kiállító, akinek sok régi munkáját láttuk viszont ezuttal. Annál sajnálatosabb, hogy e nagy tehetségű fotoművész rengeteg felvétele dacára is oly *improduktív*, hogy ezuttal is alig láttunk tőle valami újat. Ujak a „Libák a Dunán“, „Mocsár“, „Részlet a dobsinai jégbarlangból“, „Vasárnap a falun“ és „P. L. ur arcképe“. — Ez utóbbi sem beállítása, sem pedig technikai kivételénél fogva nem illik bele a Balogh képei közé s nemcsak hogy elismerést nem hoz szerzőjének, de még csak nem is *méltó hozzá*. Annál impozánsabb a „Téli éjszaka“ és „Tabán éjjel“ című két hatalmas tablója. Bámulatosan festményszerű gumminyomatok. Ezek sem ismeretlenek a mi olvasóink előtt, mert hiszen egyiket „Az Amatőr“ idei évfolyamának 1. számában, másikat „Az Amatőr Fotoalbumja 1908“ c. zsebkönyvben közöltük kitünő „facsimile“-reprodukcióban és egyuttal méltattuk is őket. —
A szerk.

S így ma csupán önmagunkat ismételjük meg, mikor e pompás éjjeli hangulatokra visszaemlékezve, e *nehéz* témának úgy művészeti, mint technikai kitünő megoldása felett szerzőjüknek újból elismerésünket fejezzük ki. Hasonlóan közöltük már a „Könnyü léptek“ c. művét is melyet a jól megrögzített mozgás és a szép és lendületes vonalvezetésen kívül a test plasztikája is *elsőrangú* figurális (zsáner)-képpé emel. Mert az *életkép* (zsáner) csak akkor lehet jó, ha van is benne — *élet*.

Hoffmann Victor „homo novus“ — *egészen új ember* — a fotoművészet minden terén. S ezért nem kell csodálkoznunk azon, ha a két kiállított tájképe közül az egyik az árnyékokban teljesen szurkos. — S ez sem az ő hibája, hanem ismét azé a zsürié mely ezt a képet elfogadta. Mert a „*versenyen kívüliség*“ *nem jelent egyuttal bírdlat alól való mentességet*, — mely jog és illendőség szerint elvégre csakis ország-világ elismerte,

nagyságoknak járhat ki. — Azonban másik tájképe, — mely egy falusi utcasort ábrázol — *határozottan hangulatos, s kivitele is teljesen kifogástalan.*

Fokról-fokra megyünk lefelé a fotóművészetben, mikor végre lesülyesztjük azt a *Pogány Lajos* képeiig. Óh vétkes hiúság! Óh zsüri! Az egyik amiért ily *kezdetleges* amatőrfelvételekkel és nagyításokkal, — *mint a kiállítás elnöke — nem átalotta a zsürit, alternativa elé állítani, s a zsüri, melynek nem volt elegendő bátorsága e primitív fércmunkákat visszautasítani, mint azt sok más, összehasonlíthatatlanul kvalitásosabb munkával kiméletlenül megtette volt.* Különösen áll ez a „Cséplés“ (Cséplő-gőzgép mellől az objektívbe *bámuló* aratókkal, béresekkel) című örökbecsű (!) fotóművészeti alkotásáról. „*Enyhítő*“ körülmény azonban, hogy e *képek nagytehetségű szerzője egyuttal a felvételi zsüri tagja* is volt.

Egy kis *csömör* fog el bennünket, mikor látjuk, hogy minden — az ideális látszat szerint — művészeti célokat szolgálni hivatott nagyobb szerű akció körül is ily *kicsinyes, de degusztáló és bizalmatrontó mellétekinteteknek jut szerep.* És mindenkor csak a mi minden téren „*megalkuvó*“ szép hazánkban.

Folytatását a jövő számra halasztjuk tehát. Talán addigra elmúlik a „rossz utóiz“ hatása annál is, a kinek e kényesen igaz tények leszögezése éppoly kellemetlen, mint a mennyire az kötelessége. *Mario.*

Impressziók az országos fényképképzésselről.

mai nap használatos eljárások szerint készült fényképek egy síkban ábrázolják mindama tárgyak képét, a melyek az adott pillanatban a lencse képszögén belül vannak, épen úgy, mint a rajzoló vagy festő művész egy síkban ábrázolja a valóságot.

Hogy a képek mégsem laposak, hanem a valóságos térszemlélethez hasonló benyomást tesznek a szemlélőre, annak köszönhető, hogy a lencse a távolság növekedésével arányosan kicsinyített méreteken ábrázolja a tárgyakat, olyformán, ahogy azt tényleg, a szemünk szerkezeténél fogva látjuk. Minél inkább hasonlít a fényképen ábrázolt tárgyak nagyságának a távolsággal együtt való változása a természetben tényleg megfigyelt változáshoz, annál természetesebb a fényképnek a perspektívája. Sajnos, ma a nagy képszögű anasztigmátok korában vajmi kevés a természetes perspektívájú fényképek száma, sőt már a festők körében is kezd hódítani, a „*Weitwinkel* perspektive“, különösen, ha épületek ábrázolásáról van szó. A helyes perspektívájú fényképeken is ki vagyunk téve elég gyakran annak, hogy a távolságokat hibásan ítéljük meg, a rossz perspektívájú képeken pedig teljességgel lehetetlen helyesen megértenünk az ábrázolt tárgyak térbeli viszonyait. A fényképek perspektívája a lencse gyújtótávolságának és a kép nagyságának a függvénye s e két tényező megfelelő változtatásával a fénykép perspektíváját a természeteshez mindenben hasonlóvá tehetjük. De nem tehetjük meg azt, a dolog természeténél fogva, hogy a fényképen a tárgyakat tényleg a térben lássuk, hogy a néző-

Plasztikus fényképek.

— Ismertetés. —

:: Közli: Dr. Tafner Vidor. ::

pont megváltoztatásával a tárgyak egymáshoz való helyzete látszólagosan megváltozzék, úgy, mint azt a természetben tapasztaljuk.

E feladat megoldása a fényképező gép lencséjével készített felvételekkel lehetetlen, de megvalósítható akkor, ha egy lencse helyett végtelen sok lencsét alkalmazunk, a melyek a fényérzékeny lemez felületét egészen beborítják. A feladatot *G. Lippmann* oldotta meg s eredményeit a *Comptes rendus 1908. évf. 146 köt. 446—451* lapjain teszi közzé.

A fölvételre szolgáló film (csak celluloid vagy kollodium filmet lehet erre a célra használni, üveglemezt nem) nem planparallel sík, hanem mindkét felületén félgömb alakú kidudorodások vannak belepréselve. Ezek a félgömb alakú dudorodások szerepelnek a fölvételnél, mint lencsék. A film szerkezetét az alábbi* rajzból, mely a film nagyított átmetszetét ábrázolja, könnyen megérthetjük.

A filmnek a felső lapja, a melyen a magasabb dudorodások vannak, csupaszon marad, a fényérzékeny anyagot az alsó lapjára kenik föl, hogy a filmhez teljesen hozzá-simuljon, kitöltve az egyes dudorodások közti árkokat is. A dudorodások mindegyike a szemben fekvővel együtt egy-egy fényképező készülék szerepét játssza, Lippmann sejteknek nevezi őket s a végtelen számu parányi képek együttes hatásából keletkezik a plasztikus, a valóságos térbeli viszonyoknak megfelelő fénykép.

Hogy a nyert kép éles és tiszta legyen, az egyes sejteket határoló gömbfelületek görbületi középpontjainak azonosaknak kell lenniök; a két görbületi sugár nagyságának egymáshoz való aránya:

$$\frac{r_1}{r_2} = n - 1$$

a mely kifejezésben r_1 a kisebbik, r_2 a nagyobbik görbületi sugarat jelenti, n pedig a film anyagának a chemiailag hatékony sugarakra vonatkozó törésmutatója. A film vastagsága egyenlő az egyes sejteket alkotó lencsék gyújtótávolságával. Az egyes sejteket egymástól sötét pigmentréteg választja el.

A fölvétel úgy történik, hogy a filmet, arra alkalmas szekrényében a fölveendő tárgy elé állítjuk s megvilágítjuk. A képet „lege artis“ kezelve a film minden egyes sejtjében előhívódik a fölveendő tárgy mikroszkopikus képe. Ez a kép azonban nem sík, hanem gömbfelület alakú, mert egyszerű lencse hozta létre s ha az egyes sejtek a főt-ementített követelményeknek megfelelnek, a kép görbülete a sejt hátsó görbületével teljesen megegyezik s így a szélekig éles lesz. A réteges oldaláról nagyítóval nézve a lemezt megkülönböztethetjük az egyes képeket; szabad szemmel a lemez egészen szürkének látszik. Ha azonban a réteges oldalát hátrafelé fordítjuk s egyenletes áteső fényben nézzük a lemezt, az egyes apró képek helyett a fölveendő tárgyat látjuk természetes nagyságban, a térbe kivetítve. Ugyanis az egyes sejtek, hasonlóan a rovarok összetett szemének sejtjeihez a képnek egy-egy kis részét teszik csak egyszerre láthatóvá s e parányi részekből alakul ki szemünkben a természetes nagyságu és helyzetű kép. Hogy az egyes sejtek képe szemünkben így összeolvadjon, még egy fontos feltétel szükséges, t. i. hogy az egyes sejtek átmérője kisebb legyen, mint a szemünk pupillájának az átmérője. Ha a sejtek nagysága a pupilla nagyságát meghaladja, az apró képek nem olvadnak össze egy egészé.

Az így nyert kép természetesen negatív. A fényeknek megfelelően sötét, a főt és lent föl van cserélve. A pozitív kép úgy készül, hogy a negatívval szemben egy hasonló szerkezetű filmet állítunk föl s áteső fényben megvilágítjuk. Ez a pozitív kép aztán a tárgyakat épen úgy, mint a negatív természetes nagyságban és természetes térbeli valóságukban mutatja be. Ha fejünket a kép előtt elmozdítjuk, a távolabb álló tárgyak szinte

*Az ábra kliséje nyomás közben megsérülvén, a jövő számban mutatjuk be.

elmozdulnak, egyes távolabb álló tárgyak, melyeket az elül állók bizonyos nézőpont mellett elfödnek, eltűnnek. A fél profilban fölvetett arc, ha a képet egyik oldalról nézzük egész profilban tűnik elő, ha a másiktól, akkor „en face”. Különösen tájkép-fölvételeken feltűnő a kép térbelisége. A nézőpont megváltoztatásával egyik oldalon eltűnnek a tárgyak, a másik oldalon azonban ujak meg ujak tűnnek elő, úgy, mintha szoba közepéről az ablakon át néznénk ki a szabadba.

Ha sikerülni fog természetes színű képeket is előállítani ezzel az eljárással, akkor a fénykép igazán tökéletesen megfelel majd a valóságnak.

Plasztikus
fényképek.

orábbi cikkemben a sztereoszkópia körébe vágó dolgokat tárgyaltam. Kiegészítésül a sztereo diapozitívek készítéséről kívánok egynémely *gyakorlatias* tudnivalót közölni. Hogy mennyivel hálásabb a diapozitív kép a papirosképeknél, azt minden szemlélő, kinek módja volt összehasonlítást tenni a kettő között, rögtön felismeri.

A papiroskép, bármilyen tökéletes kivitelű legyen is, mindig hiányában lesz azon finom részleteknek, melyek üveg diapozitíveknél kitűnően érvényesülnek és imponálnak. Leginkább az árnyékos részletek mutatják a hatást, hol néha, talán a szűkös fényhatás folytán a részletek alig láthatók.

Papiros másolatoknál ezen finom, de hatásos részletek elvesznek és egy sötét folt alakjában nyilvánulnak, melynek talán csak a körvonalai sejtetik, hogy mi akarhat lenni. Milyen más képet kapunk diapozitív alakjában, az elveszettnek hitt részletek szinte tűntetően mutatkoznak és a kép hatását és az összbenyomást mennyire fokozzák.

Igaz, hogy rossz lemezről nem várhatunk szép diapozitívet, de mindenesetben jobb képet kapunk mint a papírmásolatnál.

Midőn sztereofelvételeinket előhívjuk, határozottan gyenge, *lágyl dolgozó előhívót* használjunk. Ajánlom a *Rodinalt* 30–40-szeres higitásban. Jó lemezeknél és normális exponálás mellett a bromkalium fölösleges.

Csak ha nagyon monoton volt a felvétel tárgya, (borus idő mellett nyílt tájrészletek) akkor vegyük az előhívót töményebbre. Pl. 1:20-ra, esetleg bromkalival. Ily módon lágyl, kitűnően átdolgozott negativeket kapunk, melyek talán papiroson gyenge, erőtlén képet adnának, de diapozitív alakjában bámulatatosan hatnak.

Egyáltalában a negativek mindig bőven exponáltak legyenek, kemény negativvel főleg ha az kevésbé lesz exponálva, szép képet nehéz, vagy épen lehetetlen kapni. Ami a diapozitív-lemez minőségét illeti, határozottan legjobbak azok, melyeknek emulziója több chlor-ezüstöt tartalmaz. Ezek bár lassabban másolnak, de könnyebben kezelhetők, szebb színeket adnak és a tulleponálás veszélyének nincsenek egykönnyen kitéve.

Ilyen pl. a *Langer*-féle gázfény diapozitív lemez — a *Hüttig* cég által forgalmazott „*Ideal*” lemezek — újabban *Edwards* is készít ilyen öntésű lemezeket.

A két előbb említett lemezfaj nem igényel a kidolgozásnál vörös fényt, mi nem megvetendő előny.

Az exponálásra vonatkozólag ajánlom, hogy igen bőven tegyük azt. Az említett

Sztereo-diapozitívek készítéséről.

Irta: dr. Gedeon Kálmán,
primási főorvos, Esztergom.

Sztereo-diapo-
zitivek készit-
:: séröl. ::

lemezek hihetetlen tulesponálást kibírnak és még mindig jó színű (barnás) szép sztereo-
képet adnak.

Én 32 nk. fényű világos tüvegű villamos izzó körténél 40 centiméter távolról nor-
mális, de inkább gyenge fedésű negatív mellett 20 mp.-ig exponálok, de ha 40-ig teszem
azt, az sem tesz különös kárt.

Természetesen erősebb fedésű, főleg kemény negatívok mellett sokkal tovább
exponáljunk.

Előhívásnál ismét a Rodinalt használom 1:30 higitásban; bromkaliumot nem adok
hozzá, mert chlorbrom lemezek úgy is igen tisztán, *fátyolmentesen* dolgoznak.

A kellő bőségesen exponált lemez 10 mp.-en belül képet mutat és 50—100 mperc
alatt kész a kép.

Minden esetben igen *erősen túlmásoljunk*, talán némely esetben elveszettnek véljük
a képet, vagy gyengíteni akarnánk, de sztereoszekrénybe téve bámulattal látjuk, hogy
ezen sötét kép, mily remek hatású s főleg mily kellemes a levegő hatása, nincs üres,
vakító, fehér égbolt, hanem kellemes, majdnem párás hatása látszik a levegőnek.

A diapozitívek színe az említett eljárás mellett a *legszebb meleg barna*, mely mindig
kedvesen hat, ellentétben a hideg szürkés, vagy kékes fekete színekkel, melyek mindig
ridegen hatnak, főleg ha emberek is szerepelnek a képen. Ha a diapozitív lemez igen
erősen túl lett exponálva, úgy a szín szürkés, kissé zöldes barnába játszik, de épületek-
nél ez igen jól hat, mert a természetes kőszínt kitűnően adja vissza. Rövid exponálás
feketés színeket és csunya képeket eredményez. Sztereokopban ilyen kép botrányos
csunyán hat, szinte fázik az ember tőle.

Igen ajánlatos a már rögzített diapozitív lemezeket erősen gyengített Farmer-féle
(vörös vérlugsó és fixir natron) gyengítő-oldatba tenni és 1—2 percig benne hagyni,
(mielőtt a tulajdonképeni gyengítés, vagyis az ezüstnek feloldása bekövetkeznék) kivesszük;
ezután alapos mosás jön. Ez által a lemezek sokat nyernek tisztaság és *átlátszóságban*.
S ez főleg szükséges oly esetekben, hol egészen tiszta víz nem áll rendelkezésre, pl.
meszes a víz. A víz tisztátalansága rendkívül sokat ront a kép szépségén, mert a szer-
vetlen anyag mint finom réteg vonja be a képet, holott annak kristálytisztának kell lennie.
Az alapos mosás után, még — ha lehet desztillált vagy legalább is forralt és leülledett —
szűrt vízzel öblítsük le a lemezeket. Gyapott (vatta) pamacscaal is lemoshatjuk a réteges
oldalt, de rendesen finom karcok maradnak vissza s ezért én *nem* javaslom. A diapozití-
vek szépen színezhetők rögzítő-színező aranyfürdőben, de fontos, hogy az előhívás és
leöblítés után *mindjárt e fürdőbe tétessenek*, tehát ne legyenek rögzítve.

Uran és vassókkal vörös-kék-zöld színeket nyerhetünk, minden nehézség nélkül.

Az erősítés és gyengítés a rendes szabályok szerint történik. Igen hasznos, ha
több felhő sztereonegativet készítünk, melyeket sikerrel használhatunk fel olyan esetekben,
midőn a diapozitívben felhőt szeretnénk kapni. Miután azt lemásolni nem lehet, *külön
felhő diapozitívet* készítünk a kellő határvonalak betartásával és most ezt fedőüveg gyanánt
a diapozitívre tesszük; széleiket beragasztva *kész a kombinált kép a hatásos felhőkkel*.

(Folytatjuk.)

„Az Amatőr“ Foto-Almanachja 1908.

Sok munkával, nagy gondossággal, teljes ambícióval készült el ez a mi első kis zsebkönyvünk.
Fogadják azzal a szeretettel, a mely gondossággal és alaposággal készült. És legyen e kis zsebköny-
vünk a magyar amatőröknek az, a mi a jó magyar asszonyoknak a szakácskönyv, szóval mindig kéznél
levő házi tanácsadó, de nem csak a baj elkerülésére, hanem annak jóvátételére is. Ezenkívül azonban
együttal szórakoztató utitárs is.

BUDAPEST, 1908. JULIUS 31.

„AZ AMATŐR“ NAGY DIJPÁLYÁZATÁNAK UJABB FELEMELÉSE.

— Hat újabb díj. —

2450 koronától 2880 koronáig.

Minden várakozást felülmúlóan fejlődik ami nagy díjpályázatunk. Valóban impozáns a díjak nagy száma és az érték, melyet azok képviselnek. Alig néhány hét óta ismét hat újabb díjjal nőtt meg ami díjpályázatunk. Ezek egyike-másika egymagában is szép pályadíjat képez, melyért — egymagáért is — igazán érdemes versengenie minden ambiciózus amatőrnek.

A legutóbb ugyanis a *Dr. Staebler & Co. G. m. b. H.* — új optikai gyár München-ben — legdrágább és legfényerősebb, egészen új szerkezetű, illetve rendszerű anasztigmátját 9×12 cm. lemez méretre ajánlotta fel nekünk díjpályázatunk részére. Ez a sport- és csoport-anasztigmát — melyet „Choroplast“ elnevezés alatt hozott forgalomba a nagy jövőjű optikai gyár — 1:3,9 F = 180 cm. fényerős-ségű, különösen tükörreflexkamarákhoz alkalmas és 200 korona értéket képvisel. Pályázati feltétel — ami általános feltételeinken kívül még — hogy a nagyértékű *Dr. Staebler*-féle anasztigmátot csupán valamely *Dr. Staebler*-féle anasztigmát objektívvel készült, valóban művészi legjobb felvétel szerzője nyerheti el. A felvételnek egy-egy pozitív másolata a díjkitűző *Dr. Staebler* cég tulajdonába megy át, mely azt tetszés szerint — reklámcélokra is — felhasználhatja.

Egy másik felette szép díjjal vesz részt díjpályázatunkon a *Société des Etablissements Gaumont* (Paris 57—59 Rue Saint-Roch) cég és pedig egy 4½×6 cm.-es „Block-Notes“ kamarát, Darlot-rectilinear F:7,2-vel és 6 nikkell-

kazettával (tokban) felszerelve, miként a kitűző gyár írja, e díjjal elsősorban a mi díjpályázatunkat kívánja emelni és az abban való részvételre a magyar amatőröket buzdítani.

A kis *Gaumont* „Block-Notes“-kamará értéke 95 korona.

A harmadik legújabb díj az, melyet a *Gustav Schaeuffellen'sche Papierfabrik Heilbronn a. N.* (Württemberg) gyár fotoosztálya tűzött ki. És pedig 40 korona értékű *Schaeuffellen* papirost és levelezőlapokat, amelyek kiválasztása teljesen a díjnyertes tetszésére van bízva. Feltétel: a díjat a cég érzékeny papírjának bármely fajtáján készült legjobb kép nyerheti el.

Két valóban művész-díjat tűzött ki az *A. Lumière et ses Fils* Lyon-monplaisir-i világhírű gyár, amidőn a legszebb autochrom-felvételek díjazására egy művészi ezüst és egy ugyanilyen bronzplakettet bocsátott díjpályázatunk rendelkezésére. E műbecsrel bíró két díj értékét nem kívánjuk pénzértékben kifejezni, mert hiszen azok műbecsénél az anyag értékének kevés, ellenben az odaitélésével, illetve elnyerésével járó kitüntetésnek annál nagyobb a jelentősége.

Ellenben pénzben is megbecsülhető az az érdekesen összeállított dijsorozat, melylyel a röviden „N. P. G.“-nek ismert *Neue Photographische Gesellschaft Aktiengesellschaft* (Steglitz 17 Berlin) ami díjpályázatunkon való részvételét bejelentette. Eszerint e cég három — kettős — díjat tűz ki. Ugyanis mindegyik díj áll egy az „N. P. G.“ papírokon készült műlapalbum-ból, — mely elsőrangú mester-művek eredeti fényképreprodukciót tartalmazza — és a fényképezéshez szükséges oly fotocikkek, melyeket a díjkitűző gyár termel szabad választás szerint.

Az első „N. P. G.“ díj tehát egy „Eberlein“-műlapalbum

ZEISS

ANASZTIGMÁTOK

„TESSAR“

1:3.5

Arcképekhez

1:4.5

Lumière színes felvételekhez

1:6.3

Pillanat- és tájfelvételekhez.

PALMOS-KAMARÁK

könnyű fémből fokális redőnyzárral kapható a foto-üzletekben, valamint

WIEN, IX/3
Ferstelgasse 1.
(Ecke Maximilianplatz)

CARL ZEISS
— JENA —

Berlin,
Frankfurt a/M.
Hamburg, London,
St. Petersburg.

Tessék „P 32“ sz. ismertetést kérni. == !! Ingyen és bérmentve !!

(Értéke 20·40 K) és „N. P. G.”-fotocikkek (15·60 K értékben) választás szerint, összesen tehát 36 korona értékben.

A második „N. P. G.” díj: egy „Paczka”-műlapalbum (a híres Paczka Kornélia grafikai alkotásainak 12 pompás reprodukciója „N. P. G.” bromezüstpapíron; értéke 18 korona) és „N. P. G.”-fotocikkek (szabad választás szerint 12 korona értékben); összesen tehát 30 korona értékben.

A harmadik „N. P. G.”-díj: „Macskák” című műlapalbum (Értéke 9·60 K) és „N. P. G.”-fotocikkek (szabad választás szerint 8·40 K értékben); összesen 18 korona értékben.

A három „N. P. G.”-díj összértéke tehát 84 korona.

Elnyerésüknek külön feltételei még: 1. Minden pályázónak legalább négy (9×12 vagy nagyobb) oly képet kell beküldenie, mely „N. P. G.” (bromezüst, „Lenta”, gázfény, önszinező, celloidin, arizto, „Emera” vagy pigment) papíron vagy az „N. P. G.” ozobrom- vagy katatypia-eljárással készült. 2. A díjnyertes képek negatívjai a díjkitűző cég korlátlan tulajdonába mennek át és tetszése szerint használhatók fel. Az e díjakra pályázók tehát jól teszik, ha az eredeti negatívról saját részükre diapoizívet, vagy negatívmásodlatot (dianegatívet) is készítenek, nehogy díjnyerés esetén szép felvételüket — elveszítsék. A szerk. (Akik a felsorolt műlapalbumok tartalma iránt bővebben érdeklődnek, forduljanak „Az Amatőr” díjpályázatára való hivatkozással a díjkitűző céghez, mely ez esetben az albumok ismertető-leírását díjtalanul és bérmentve küldi meg.

E legújabb díjakkal együtt „Az Amatőr” nagy díjpályázata immár meghaladta a kétezernyolcszáz koronát is.

FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK.

Finom lágyságu arcképek. Tudvalévő dolog, hogy arcképeknél mennyire fontos a lágyság és a tónusok finomsága. Ebből a szempontból kitűnően alkalmazható a vasoxalat-előidéző a következő összeállításban:

- 25 kcm. vasvitriol-oldat (1 : 3)
- 75 „ oxalsavas kálioldat (1 : 3) 5 csepp vegytiszta kénsav
- 4 csepp brómkáli oldat (1 : 10)
- 12 „ alkénessavas nátron (1 : 200)

Ezen oldatban a kép összehasonlíthatatlanul gyorsabban jelenik meg, mint például hydrochinonban; részletgazdagság, tónusfokozat és lágyság szempontjából is messze fölöttük áll.

Ha több brómkáliumot adunk az oldathoz, akkor megint erősebb ellentéteket kapunk. A negatív lágyságát pedig több fixálás nátron hozzáadásával fokozhatjuk.

Túlmásolt másolatok megmentése. Ez különösen a másolatok nagyobb számának „elégésénél”, valamint nagyméretű képek túlmásolódása okozta károk elhárításánál fontos. Több eljárás is van, melyek azonban a celloidin és ahhoz hasonló gyártmányu papiroknál nem alkalmazható, míg az alábbi eljárás alkalmazása az e fajta papiroknál is sikerrel jár.

Ugyanis, miként *Cremier* a „Photography”-ben közli, a túlmásolt nyomatokat ismételt mosás után a következő fürdőben színezzük:

- 500 kcm. víz
- 5 „ sósav
- 1 „ 1%-os aranychloridoldat.

A fürdő egyszerre gyengít és színez is. A kívánt szín

RODENSTOCK

Auto-Klapp kamara

a legjobb gyártmány!

gazdagon illusztrált

46. sz. disz-árjegyzék

ingyen és bérmentve.

Optische
Anstalt

G. Rodenstock

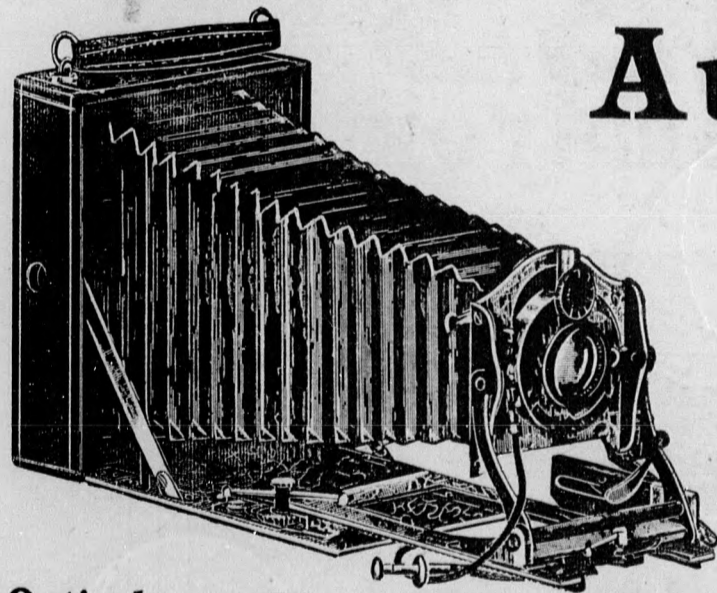
München

Isartalstr. 41—43.

Vezérképviselő Magyar-
ország-Ausztria részére

Maximilian Weiss

WIEN II.2.
UNTERE DONAUSTR. 23.

„Az Amatőr“ 1000 koronás díj pályázatát 2800 koronára emeltük fel.

„Az Amatőr“ díjai K 1000.— értékben

A mi ezer koronás díjainkon kívül következő külföldi cégek ajánlottak fel díjakat:

A Rathenower Optische Industrie-Anstalt vorm. Emil Busch gyár egy 6 $\frac{1}{2}$ ×9 cm.-es <i>Busch „Roia“</i> tükörreflex-kamarát, <i>Busch „Omnia“</i> F: 5,5 II. sorozatu anasztigmával felszerelve	K 210.— értékben
Dr. Staebble & Co. G. m. b. H. müncheni fotooptikai gyár egy 9×12 cm. „ <i>Choroplast</i> “ 1:3, 9 F=180 mm. sport- és csoport-anasztigmátot	K 200.— értékben
C. P. Goerz Aktien-Gesellschaft berlin-friedenauai gyár egy „ <i>Goerz-Dagor</i> “ III. sorozat 2. sz. 13×18 cm.-es kettős anasztigmátot (Gyútávól: 180 mm.)	K 180.— értékben
C. Reichert wieni optikai gyár egy 13×18 cm.-es „ <i>Neu-Combinar</i> “ F:6,8 kettős anasztigmátot (Gyútávól 180 mm.)	K 150.— értékben
A. Hch. Rietzschel G. m. b. H. müncheni optikai gyár egy 9×12 cm.-es kamarát <i>Rietzschel</i> anasztigmával felszerelve	K 140.— értékben
Nettel Camerawerk G. m. b. H. vorm. Süddeutsches Camerawerk sontheim-heilbronnai fotokamara-gyár egy 6×9 cm.-es „ <i>Kibitz</i> “-kamarát jóminőségű aplanáttal és 3 drb. egyes, fémkazettával felszerelven	K 108.— értékben
G. Rodenstock Optische Anstalt, müncheni optikai gyár egy 13×18 cm.-es Rodenstock táv-(tele)-objektívét	K 80.— értékben
Société des Etablissement Gaumont párisi (57, Rue St. Roch) fotokamara és felszerelési cikkek gyára egy 4 $\frac{1}{2}$ ×6 cm.-es „ <i>Block-Notes</i> “-zsebkamarát F:7, 2 Darlot Rectilinear-objektívvel és 6 nikkel kazettával (tokban)	K 95.— értékben
Heinrich Ernemann A.-G. dresdeni fotokamara- és optikai gyár egy 9×12 cm.-es Ernemann „ <i>Heag XII</i> “ kamarát objektívvel	K 91.— értékben
Neue Photographische Gesellschaft Actiengesellschaft steglitz 17 berlini fotokémiai gyár három műlapalbumot és N. P. G. fotocikkeket a díjnyertes választása szerint; bővebb ismertetést l. a szövegben. Három díj összesen	K 84.— értékben
Fabrik photographischer Apparate auf Actien vorm. R. Hüttig & Sohn dresdeni fényképezési kamara-gyár (Fiók: Wien, IX/1. Berggasse 4.) egy „ <i>Corrida</i> “ lapos kézikamarát 9×12 cm. lemezre „ <i>Lloyd</i> “-aplanát F:8-al és 3 drb egyes (million) kazettával felszerelve	K 63.— értékben
Kodak Ges. m. b. H. wieni gyári képviselőlet egy 9×12 cm.-es „ <i>Premofilmpack</i> “ kamarát (kezdők díja)	K 60.— értékben
E. van Bosch G. m. b. H. strassburgi fotopapirgyár 48 iv Van Bosch-féle művészi kimásoló papirost (Több kisebb díjra felosztva)	K 60.— értékben
Trapp & Münch G. m. b. H. friedbergi foto-papirgyár 50 koronát aranyban (készpénzdíj)	K 50.— értékben
Ferdinand Hrdliczka wieni fotokémiai gyár egy „ <i>amatőr villanó-készülék</i> “ III. sz. modell teljes felszereléssel (25 gr. magnesium-por, 1 tucat 9×12 cm.-es <i>Rembrandt</i> villanó-lemezt és 1 doboz gyutacsot)	K 45.— értékben
Gustav Schaeuffellen'sche Papierfabrik (Photogr. Abteilung) heilbronnai (Württemberg) fotopapirgyár „ <i>Pala</i> “-papirokat és levelező-lapokat (a díjnyertes választása szerint)	K 40.— értékben
Langer & Co. wieni gyár egy <i>Kosel-féle</i> gumminyomás-szekrényt (teljes felszereléssel)	K 30.— értékben
Richard Jahr dresdeni lemezgyár „ <i>Sigurd</i> “ lemezeket (a díjnyerő tetszése szerinti méreteken)	K 30.— értékben
Gustav Heyde dresdeni gyár egy <i>Heyde</i> Aktino-Photometert III. sz. (legújabb modell)	K 22.— értékben
Több cég kisebb díja (több díj)	K 142.— értékben
A. Lumière et ses Fils, Société Anonyme lyon-monplaisiri fotokémiai gyár egy-egy művészi ezüst- és bronz-plakettet	két plaket
	K 2800.— összérték

Résztvehet minden magyar amatőr, aki „Az Amatőr“ 16 koronás évi előfizetési díját lefizette.

Amatőrök részére **izléses képkereteket készít** LÉVAI M. Budapest, VI., Nagymező-u. 66.

Feltétlen pontos és szolid kiszolgálás.

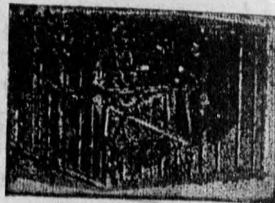
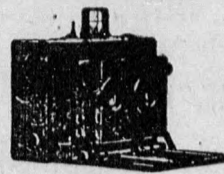
BUTOR MODERN és EGYSZERŰ izléses és olcsó kivitelben kapható a

Modern lakberendezési vállalkozóknál
Budapest, VI., Eötvös-u. 17. (Andrássy-út sarok).

Butoralbum 50 fill. ♦ Telefon 82—27. ♦ Kérjen ingyen költségvetést.

GROSSMANN DÁVID

Mechanikai gépműhelye és hatóságilag engedélyezett electrotechnikai vállalata Budapest, Dohány-u. 1. Telefon 11-95. Fényképező- és kinematográf-készülékek javítása, electrotechnikai munkák, pihisikai és matematikai tanszerek.

GROSSMANN ADOLF

MŰ-, CIM- ÉS CIMERFESTÉSZETI MŰTEREM

LEGSZEBB ÉS LEGIZLÉSESEBB KIVITELŰ ÜVEGTÁBLÁK FA-, BÁDOG- ÉS VÁSZONCÉGTÁBLÁK, ÉRCBETÉTEK, ÖNTÖTT TÁBLÁK, FALBETŰK STB.

BUDAPEST, VI.
NAGYMEZŐ-UTCA 42. SZÁM.

MŰVÉSZIES SZOBAKÁRPITOZÁST

igen mérsékelt árban vállal

MANGOLD MANÓ papirkárpit-raktára

Budapest, VIII. kerület, József-körút 31/b. szám.

Telefon 62—71.

Telefon 62—71

LIPP GYULA

ékszerész-, arany- és ezüstműves
Budapest, IV., Koronaherceg-u. 18.

▲ Menyaszonyi kelengye és ajándékok. ▲
Telefon: 76—52. Alapítotft 1849.

Képkeretek SCHLOSSNIKEL FERENC KÉPKERET ÉS KERETLÉC-GYÁR
Alapítotft 1889. BUDAPEST, X., Hölgy-utca 29—31.
Telefon: 102—54.
Készít mindennemű aranyozó-árut, arany- és politurléceket és kereteket.

TOPOR ENDRE

MŰBUTOR ASZTALOS-M.

BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 30. SZÁM.

TELEFON : 89—43.

Elvállal mindennemű butort régi és új stílusban. Üzletberendezések, portálok terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzása és javítások jutányosan eszközöltetnek.

RÖNTGEN- ÉS RENDES ÖTÉTKAMRÁK, LAKÁSOKBAN KÜLÖNÁLLÓAN

FELSZERELVE, ELŐHÍVÓ-AZTALOK, MO SÓKÁDAK S B. ÜGYESEN ÉS

OLCSÓN KÉSZITTETNEK.

Amerikai rendszerű úri szabóság

Budapest, IV., Szervita-tér 3. szám. I. em.

Kifogástalan szabású, legjobb minőségű angol és belföldi divatszövetekből készült Saccó-öltönyt, Felöltőt vagy Raglant 25 forint és 30 forintért

csakis mérték és próba után adunk. Adhatjuk, mivel áruinkat készpénzben olcsóan vásároljuk.

Adhatjuk, mivel csakis készfizetés ellen szállítunk.

Adhatjuk, mivel nem hitelezünk, tehát veszteség nincs az árba kalkulálva.

Adhatjuk, mivel csakis szervezett, de elsőrendű munkásokkal dolgoztatunk.

Fényképezési cikkek szaküzlete.

POGÁTSY KÁLMÁN

Budapest, VII., Rákóczi-út 10. Sip-utca sarkán.

KÉZI KAMARÁK, műkedvelő-készülékek, legegyszerűbb szerkezettől a legmodernebb kivitelig.

KODAKOK : Zeiss-Minimum-Palmos, Goerz-Ango, Hüttig-féle Cupido, Wünsche-féle Victrix-kamarák nagy választékban.

LEMEZEK, PAPIRÓK, vegyszerek mindig friss állapotban, csinos kivitelű kartonok nagy választékban. „Az Amatőr” előfizetői és klubtagok árkedvezményben részesülnek. Sötét kamara használata díjtalan. Árjegyzékem ingyen és bérmentve.

és erősségi fok után alapos mosás, majd a szokásos fürdőben való rögzítés, végül ismét alapos mosás és szárítás következik.

Előhívós papirosok napvilágnál való kimásolása. *Abbot* a „The Camera“ c. szaklapban a következőképpen írja le ez eljárást. E szerint ő chlorbromezüst („Carbon-Velox“) papirosra átlátszó u. n. „vékony“ negativeket erős napvilágon 3—4 órahosszat is másolt. A másolatok mély *biborvörös* színt kaptak. A másolás befejeztével a másolatokat gyenge rögzítő fürdőbe tette (1 : 100), melyben körülbelül 10 percig hagyta. Végül kb. 30 másodpercig folyó vízben kimosta őket. Az eljárás — szerinte — tullágy negativekről való *ellentétűs* képek előállítására volna hivatott. A száradás után mutatkozó szín barna.

Formalin mint lemez-gyorszárító. Minden amatőrt, — de főleg az utazatókat felette érdekelni fogja az az egyszerű mód, melylyel a lemezek — gyakran órákig is el-tartani szokott — száradási ideje a legrövidebbre csökkenthető.

A „Chemische Fabrik auf Actien“ (vorm. E. Schering) berlin-charlottenburgi fotovegyészeti gyár ugyanis e célra *formaldehdnek* 40%-os oldatát hozza forgalomba, mely a használathoz tiszteres vízzel higitandó. Ha a jól kimosott negativeket öt percre ez oldatba tesszük; a lemezek oly kemények lesznek, hogy akár a napon, akár a kemence felett igen gyorsan megszáradhatnak. Természetesen a fentírt erősebb fürdőt használni nem szabad, mert ellenkező esetben megtörténhet, hogy a zselatin túlmerev lesz és lepattan az üvegről. Egyébként az ily lemezek pompásan retusálhatók; mert nem igényelnek lakkozást, nedvesség stb. nem gyakorol befolyást rájuk.

Formaldehdet minden fotoüzletben lehet kapni, de a hol még sem volna kapható, pótolható chloraluminiummal is. Ez esetben tehát 5 gr. chloraluminiumot 75 kcm. vízben oldunk fel és a lemezeket teljesen a fentleirt módon kezeljük benne. Mindenesetre a formalinnal való kezelés előnyben részesítendő. — A mi kísérleteink vele u. i. kivétel nélkül jó és mindenképen kielégítő eredményre vezettek. — *A szerk.*

Végül még csak annyit, hogy *a már egyszer ily módon szárított és czerzett lemezek sem nem erősíthetők, sem nem gyengíthetők.* Ezért e műveletek még a *czerzés előtt* eszközözlendők.

Önelőhívós brom- és chlorbromezüstpapirosok. W. F. *Cloughton Kelly* angol fotovegyész — a „Phot. Wochenblatt“ szerint — legutóbb szabadalmaztatott egy eljárást, melylyel a brom- és chlorbromezüstpapirok hátlapjukon az előhívóanyaggal el lévén látva, az önelőhívós lemezekhez hasonlóan csak tiszta vízbe teendők, ahonnan már előhiva kerülnek ki. E szerint a papiros hátlapjára a következő recipe szerinti keverék kerül: 16 rész metol, 40 rész hydrochinon, 4—8 rész kaliummetabisulfit (vagy oldható savanyu sulfit), 1 rész bromkálium, 80—160 rész borax és 2 rész gummiarabikum. Ez alkatrészek finom porrá összetörve, vízzel eléggé sűrű péppé keverendők és ily állapotban a papir hátára felkenendők. Sötétben való szárítás után a papiros másolásra és önelőhívásra kész.

Terjesszük „Az Amatőr“-t

C. REICHERT

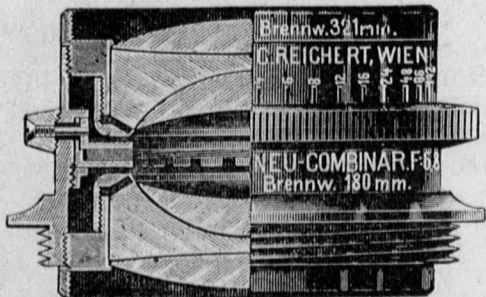
optikai és mechanikai intézete

Wien, VIII., Benno-Gasse 24-26.

Budapest, VIII., Üllői-út 12.

ajánlja az ő jóhírnevü, elsőrangú

fényképezési objektívjeit

u. m.

„Uj Kombinar“ F : 6, 8 és F : 4, 8.
 „Kombinar“ F : 6, 3.
 „Solar“ F : 6, 8.
 „Polar“ F : 4.

Kérjen árjegyzéket és ismertetést „Az Amatőr“-re való hivatkozással. Ingyen és bérmentve!

KÜLÖNFÉLÉK.

Az aranychlorid vegytisztításának megállapítása. A szinező, vagy szinező-rögzítő (u. m. tónfixáló, vagy köznyelven „aranyfürdő”) legfontosabb alkotórésze kétség-telenül az aranychlorid. Ha már most ez nem teljesen vegytiszta, — a mi pedig éppenséggel nem ritka s különösen az olcsóbb és kevésbé jó gyártmányoknál fordul elő, — akkor természetesebb a szinező fürdő sem eredményezi a kívánt hatást, tónust, fehéreket, árnyalatokat stb. Ha tehát egyedül — házilag — készítjük aranyfürdönket, vizsgáljuk meg először az aranychloridot. Erre pedig a következő egyszerű módszer alkalmas.

Tegyünk a megvizsgálandó aranychloridból egy keveset kísérleti üvegcsőbe (epruvettába) s öntsünk hozzá néhány csepp *vegytiszt*a aether (alkoholt). Ezután gummi vagy parafadugóval lezárva az üvegcső nyitott felét, figyeljük meg, hogy az aranychlorid oldódása közben nem válnak-e ki *fehér kristályocskák* is. Mert ha ez esetben beáll, úgy ez biztos jele annak, hogy az *aranychlorid* *vegytiszt*átalan. Mert e kis fehér kristályocskák szabad chlornatrium (konyhasó) vagy chlorkalium és még — más hasonlók jelenlétét jelentik ezek u. i. az aranychloriddal ellentétben aetherben nem oldódnak. Ha ellenben ily fehér kristályokból álló csapadék nem keletkezik, úgy az aranychlorid vegytisztának tekinthető. Ha már most az aether (alkoholt) elpárologni hagyjuk, *minden veszteség nélkül* ismét visszanyerjük az aranyot.

Végül azonban még két más körülményre is felhívók olvasóink figyelmét. Az egyik, hogy aranyiszinező fürdőkhöz mindenkor *párolt* (desztillált) *víz*et használjanak. Mert közönséges vízben u. n. *aranyoxid* csapódik le, miáltal a szinezőfürdő aranyban feleslegesen *szegényebb* lesz. A másik, hogy az aranyfürdők mindenkor fénytől mentesen tartandók.

Uj gyár, uj objektivek. Ez év május havában *Münchenben* egy egészen új foto-optikai gyár létesült, mely „*Optisches Werk Dr. Staebble & Co. G. m. b. H.*” cég elnevezéssel vonul be a modern fényképezési iparba. Az új cég most küldi szét árjegyzékét, melynek egy példánya szerkesztőségünkbe is beérkezvén, máris van alkalmunk és módunk, hogy lapunk olvasóit az új gyár objektívjeiről és kamaráiról — ha mindjárt egyelőre röviden és általánosságban is — tájékoztathassuk.

A csinos és izléses kis vászonkötésű árjegyzék címlapját a cég művésztervezte gyári védjegye az u. n. „*Münchener Kindl*” disziti, — mely München városának színeiben tartva barátságosan irányítja kamaráját az olvasóra. A *bevezetés* a fotooptika alapelveit (u. m. gyutávolság, viszonylagos nyílás, fényrekesz, mélység-élesség, látszóg és használható képmező) majd a fényképezés felvételi hibáit, ezek megjavításának, elkerülésének módjait és *végül az objektivek szerkezetét* ismerteti röviden, szakszerűen, könnyen érthetően és áttekinthetően.

Az ezt követő objektívlajstromban az összes objektív-szerkezetek képviselve vannak. Elsősorban *három anasztigmat*, egy anasztigmatikus objektív-sorozat, arcképobjektivek F:3, 2 fényerővel, aplanátok, periszkopok, táv- (tele) toldalékok, továbbá sárgaszínszűrők, beállító-lupák és megfordító prizmak is.

Az *anasztigmatok* közül az *univerzális* „*Polyplast*” 1:6, 3 (Ném. bir. szab. bej.) említendő elsősorban, mint olyan, mely apochromátikus korrekciója révén egyúttal színes felvételekhez is alkalmas. A „*Choroplast*” elnevezésű

anasztigmat 1:3, 9 fényerejű és arckép, csoport és főleg műterem- valamint a *leggyorsabb sportfelvételekre* alkalmas. Végül a fényerős „*Lineoplast*” elnevezésű 1:12, 5 fényerejű tágszögű (Weitwinkel) anasztigmat említendő. Viszont az anasztigmatikus „*Polyplast*” objektív-sorozat megszerkesztésekor a gyár már annyiban is újított, hogy már 9×12 cm-re is állítja elő és hogy az azzal mindenkor elért viszonylagos nyílás táblázat nélkül magán az objektíven olvasható le. (Ném. bir. szab. bej.) Ezenkívül e sorozat még egy *uj gyorsfoglalattal* bir, mely az egyes objektívek változtatását és összetételét könnyűvé és gyorsá teszi.

A részben disziti, részben oktató képekkel tarkított bőrtartalmu árjegyzéket a kamarák jegyzéke zárja be. Ebben „klapp,” ollósszerkezetű, tükörreflex és „*Nettel*” egyszerű és sztereó-kamarák találhatók.

Lapunkra való hivatkozás esetén a Dr. Staebble & Co. G. m. b. H. München, díjtalanul küldi meg e tanulságos ismertető árjegyzékét, melynek meghozatalát nem ajánljuk eléggé olvasóinknak.

Adás, vétel, csere.

Eladó. Egy teljesen új, nem használt *Goerz*-féle 1350 látszógű 00 számú 24×30-as „*Hypergon*” lencse felszerelve jutányos áron eladó, bővebbet e lap kiadó-hivatalában.

KIÁLLÍTÁSOK.

A drezdai foto-világkiállítás dacára is, azt megelőzőleg egyik nemzetközi kiállítás hire, kergeti a másikat. Az amsterdami után, a londoni „*Royal Photographic Society of Great Britain*” rendezte nemzetközi kiállításokról már adtunk hírt. Most *három* újabb nemzetközi kiállítás híret vesszük a külföldről. Ezek mindegyike megérdemli a *magyar* amatőrök érdeklődését és részvételét is.

A kievi nemzetközi kiállítás. Az orosz császári technikai társulat kievi fiókja ez év december havában nemzetközi kiállítást rendez Kiebben. E kiállítás a *művészi* fényképezésen kívül felöleli a tudományos és okiratifényképezést, valamint a reprodukció- és fotoipart is. Az *első két* csoportban résztvevők *térdíjat nem fizetnek*. A kereskedelmi és iparminiszterium jóváhagyta szabályzat szerint *számos díj* kerül kiosztásra. A bejelentési határidő november hó 1-én jár le. A képek és egyéb kiállítási tárgyak 1908. december 1-ig küldendők be. Bejelentő lapokat orosz, francia és német nyelvűek — a kiállítás rendező-bizottsága küld.

Az „American Federation of Photographic Societies” nemzetközi vándorkiállítása. Nagyszabású vándorkiállítást rendez az „*Amerikai fotoegyesületek szövetsége*” „*American photographic Salon 1908/1909*” cím alatt. A szétküldött meghívók szerint e fotoszalon tárlata először *Chicagóban*, majd *San-Francisco, Minneapolis, Milwaukee, Toledo, Cleveland, St. Louis, Richmond, Hill és Wilkinsburg* amerikai városokban kerül bemutatásra. A *bejelentéseknek* ez évi szeptember közepéig, a beküldésnek ellenben legkésőbb ez évi október 1-ig kell megtörténniök a következő címre: *The American Federation of photographic Societies, 5 Northwestern, University Building, Chicago, Illinois U. S. A.* Bővebb felvilágosításokat ad a kiállítást rendező szövetség titkára: *Clarence B. Hale, Secretary, 215 Jackson Boulevard, Room 506, Chicago III.*

A „The Photographic Salon of Linked Ring, in London” nemzetközi kiállítása. Ez év szeptember 11-től ez év október 24-ig „a londoni királyi fényképezési társaság” nagy hivatalos kiállításával teljesen egyidejűleg nyílik meg az angol „*fotoszecczionisták*” kiállítása. Bejelentéseket ez évi augusztus hó 27-ig fogad el a rendezőség. Ily megkeresések a kiállítás titkárához: *Reginald Craigie, London at The Gallery 5 A Pall Mall East* intézendők.

IRODALOM.

Angol szakfolyóiratok fuziója. Érdekes fuzióról adnak hírt londoni laptársaink. E szerint ugyanis az eddig *Horsley A. Hinton* szerkesztésében megjelent „*The Amateur Photographer*” c. szakfolyóirat az ugyancsak Londonban megjelenő „*Photographic News*” c. ismert angol szaklappal fuzionált. Ez utóbbinak eddigi szerkesztője, *F. J. Mortimer* átvette a két egyesült lap szerkesztését és vezetését. Az új lap „*The Amateur Photographer und Photographic News*” címmel májusban jelent meg először és pedig kiválóan gazdag tartalommal és pazar kivitelben.

Legérdekesebb a dologban azonban az, hogy ugyanaznap viszont *másik két* angol amatőr szaklap és pedig a „*Photography*” és a „*Focus*” is egyesült és „*Photography and Focus*” cím alatt lepte meg igen gazdag tartalmával az angol fotovilágot. Az új erős lap szerkesztője a „*Photograph*” eddigi szerkesztője *Child Bayley* lett és a hatalmas vállalat nagy lapja *hetenként* jelenik meg s az egyes szám ára csak *egy penny*.

E kettős egyesülésnek — mely a *négy* legnagyobb angol szakfolyóiratból *kettőt* csinált — *gazdasági* célja az *erők egyesítése* volt. Hogy nagyobb tőkével, *egyesült* szellemi munkával — az angol fényképezés fellendítésének célján kívül — a mindjobban szaporodó szaklapok között a vezérszerepet továbbra is maguknak biztosítsák. Az első két legnagyobb szaklap e sakkhuzását — szép csöndben, de ugyanakkor — kivédte a másik versenytárs. Vajjon nálunk hasonló esetben mi történék? A négy nagy lap egymás ellen törne, egymást tönkretenni igyekeznék. *Mert nálunk az erőegyesítés helyett az erő szétforgácsolás az alapelv.*

UJ ÁRJEGYZÉKEK.

Legutóbb a következő árjegyzékek érkeztek szerkesztőségünkbe.

Wachtl és Társa (Budapest, IV. Eskü-ut 6. Klotild palota) általános új árjegyzéke, melyet a cég vevőinek és érdeklődőknek most küld szét.

Theodor Schrödter, (Leipzig-Connevit Auerbachstr. 5-7.) különféle foto-árjegyzékei, negatív védőborítékok, negatív gyűjtőszekrényekről, képgyűjtő tokok, szekrények, lajstromok és más oly cikkekről, melyekre minden *negatív-jeit és pozitív képeit rendszeren megőrző amatőrnek szüksége van.*

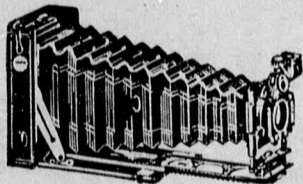
Az *L. Geavert & Cie* világ cég bécsi igazgatósága művészi és előkelően diszes borítéku, szép nyomású kis kötetet küldött be, amely *Carl Hackl* igazgató szerkesztésében jelent meg. E kis zsebkönyv a *Geavert* papírok összes fajtáinak ismertetését, kezelését, az összes recipéket, de főleg az előfordulható összes *hibákat* és azok *elkerülhetésének módjait* közli ügyesen és áttekinthetően. A kis könyv a „*Geavert Handbuch*” címet viseli és miként az előzőket, úgy ezt is *díjtalanul* küldi meg az *L. Geavert & Cie A. G. Direktion Carl Hackl Berlin W. Lützowstr. 9.*, de csak ha „*Az Amatőr-re történik hivatkozás.*”

A „*Société des Etablissement Gaumont*” (57, Rue St.-Roch, Paris) „*Le Comptoir General Photographie*” című legújabb *általános* nagy árjegyzéke, mely a cég régebbi gyártmányain kívül *számos fotoujdonságot* is tartalmaz. A francia (zsümmelle) rendszerű kamarák egész seregén kívül nagyító, vetítő készülékeket és lámpákat és a fotográfia és kinematográfia kellékeinek nagy számát találjuk meg ez árjegyzékében is.

„Rietzschel-Linear“

„Rietzschel-Clack“

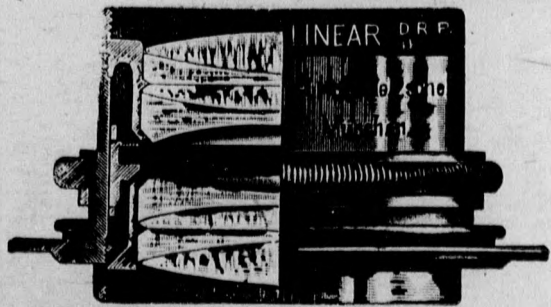
„Rietzschel-Tip“

:: Rietzschel ::
legújabb, 51. számú árjegyzéke
:: megjelent ::
kivánatra ingyen és bérmentve!

Képviselő Magyarországon
Ausztria részére:**GEORG JAHN WIEN**

Sechsschimmelgasse 7.

Nettel

idélális kamarája minden komoly amatőrnek és szakfényképésznek; kitűnő szerkezet.
Elegáns kivitel.

Szállítható az összes szokásos keretekben, valamint 9×14 cm. és 10×15 cm.-esben is
mint tekercs és panoráma-kamara.

Érdekes árjegyzék ingyen és bérmentve!

Camerawerk Sontheim 83

am NECKAR.

▲ SZERKESZTŐI ÜZENETEK. ▲

Kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy lakásváltozásokat mindenkor idejekorán bejelenteni sziveskedjenek.

Meg nem érkezett lappéldányokra vonatkozó felszólamlásokat csupán négy héten belül ismer el a kiadóhivatal.

Többeknek. Nyári távollétük alatt az előfizetés megújításáról nem törtenvén gondoskodás, a kiadóhivatal a mulasztás pótlására hívja fel a késedelmeket. Egyben arról is értesíti, hogy a mennyiben előfizetési hátralékukat legkésőbb f. é. szeptember 1-ig nem rendezik, a lap további küldését *beszűnteti*.

b. R. F. gépészmérnök Budapest. A klisékészítésnél a reprodukált kép negatívját ön vagy rézlemezre másoljuk. E végből azt réteggel (emulzió) kell ellátni s ez emulzióknak fényérzékenynek kell lennie. E célra eddig — a közvetlen másolási eljárásnál — kizárólag egy chroma-tojásfehérnye (albumin)-oldatot használtak, melynek receptje a következő: 60 kcm. víz, 3 gr. ammoniumbichromat, 9 kcm. alkohol és annyi ammoniak, míg az oldat világos sárgává válik. Ezután friss tojásfehérnyéből vert habot — egy éjszakán át állni hagyván — *egyenlő részben* keverjük a fenti fürdőbe. Lehet a friss tojás-fehérnye helyett száraz albumint — mely boltban (drogériában) kapható — is használnunk. *Legujabban* azonban — külföldön — tojásfehérnye helyett egy bizonyos, e célra készült *halenyvet* használnak, melynek számos előnyön kívül az is nagy előnye, hogy nem romlik oly gyorsan, mint a tojásfehérnye. E halenyvet a Haas-Raster-fabrik J. C. Haas, Frankfurt a/M. gyár készíti és érdeklődőknek készségesen ad bővebb felvilágosítást is. 2. A másik két kép oly kicsiny, hogy nem közölhető.

Sch. E. körjegyző Ternye. A beküldött női arcképet valóban *nem* közölhetjük. Mert, igen sok és nagy hibája van. A világitása kemény, az amugy is *markáns* vonásokat még erőteljesebbé teszi. Az arc egyik fele hófehér, a másik szurokfekete. Ugyanigy a haj is. A háttérül kifeszített kendő mintája túléles és tolakodóan fontoskodó, a helyett, hogy szerényen elmosódó volna. A fej *kiesik* a képből és a lemez másik sarkában kellene kezdődnie s a kép közepéig úgy elhelyezkednie, hogy a tekintet irányában maradjon szabad tér, ne pedig — mint e képnél a — háta megett. Tessék türelemmel próbálgatni. „Az Amatőr” *régibb évfolyamaiban* behatóbban is

foglalkoztunk e kérdésekkel. A képet — kívánságára vissza-küldtük.

Sz. L. Székesfehérvár. A kép, — habár némi kis ügyességet árul el a téma megválasztása és beállítás körül, még *nem* közölhető. Ehhez még több kell, mint — „Az Amatőr”-re való előfizetés. Az előfizetői jelleg önmagában nem elegendő, mert elsősorban a kép *művészi* volta irányadó. Az olyan előfizetőkből pedig, a kik gyenge képeik közlésétől teszik függővé lejárt előfizetésük megnyitását, — őszintén szólva — *nem* kérünk.

Sz. L. erdőgyakornak Tótsóvár. 1. A szinziűröket tényleg — leghelyesebb — ha az objektív hátsó felére alkalmazott sapkával helyezi el. Így biztos, hogy el nem karcolódnak. 2. „A kéknymás vászonra” eljárásához való vegyszereket már régen beszereztük, ellenben *fehér dextrint* — főleg a külföldi meg hozatásra nem érdemes csekély mennyiségben — nem voltunk képesek beszerezni. Talán meg lehetne kísérni sárgával is? Addig a többit elküldetjük.

T. V. tanár Besztercebánya. A kéziratot köszönjük, vajha sok volna — hasonló jóból. Kérünk mielőbb továbbiakat. Szívélyes üdvözet!

D. J. tanár Hódmező-Vásárhely. Szíves értesítéseit Lyonból köszönjük. Látogatását új szerkesztőségi helyiségeinkben (Budapest, VII/29 Baross-tér 15.) várjuk. De a kilátásba helyezett cikket is!

K. V. Budapest. Névtelen levelekre *nem* szoktunk válaszolni. Azonban a kérdés úgy van feltéve, s oly *jó ismerős* hangján írva a levél, hogy reáállunk a tréfára is és — kivételesen válaszolunk. Tehát: 1. Mindkettő. Azonban a kép kissé, sőt jóval sötétebbre volna kimásolandó. Alul a ruhán zavaró a fehér folt és nem teljesen kielégítő a test, főleg fejtartás. Kissé merev. Megismétlés — nem ártana. (?) Ezek után talán csak leveti inkognitóját. (?)

W. Gy. Szeged. A 14-ik számmal együtt küldjük. A vissza-küldötteket megkaptuk. Köszönjük!

B. H. Gurahonc. Megkapta?

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: KOHLMAN ARTÚR dr.
Helyettes-szerkesztő: FALK RICHÁRD gyógyszerész.
Főmunkatárs: SZTANKOVSKY JÓZSEF, Erdőszentgyörgy.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Baross-tér 15.
Bercsényi-nyomda r.-t. Budapest, VIII., Reviczky-tér 5.

FABRIK PHOTOGRAPHISCHER APPARATE

R. LECHNER (WILH. MÜLLER)

k. u. k. Hof-Manufaktur für Photographie

I. Graben 31. WIEN I. Graben 31.

Lechner zsebkamarája $6\frac{9}{12}$ $9\frac{12}{16}$ $12\frac{13}{15}$ cm.

Lechner kézikamarája $9\frac{1}{2}$ cm. . . . .

Lechner tükörreflex-kamarája $6\frac{9}{12}$ cm. . . . .

Lechner Werner-kamarája $9\frac{1}{12}$ $30\frac{1}{40}$ cm. . . . .

Lechner Dávid-kamarája $13\frac{1}{16}$ $24\frac{1}{30}$ cm. . . . .

Lechner aluminium bot- és fémcső-állványa.

∴ A legkiválóbb gyártmányok. ∴

Kosel Munkája: „Die Technik des Kombinations und Dreifarben Gummidruckes.“ Ára füzve K. 5.—. Kötve K. 6.20 — Mint kiegészítő részt ajánljuk a műhöz: Kosel-Album: Egy sorozat reprodukció Kosel gumminyomatai után. Ára K. 6.—.

Tessék e lapra hivatkozva árjegyzéket kérni. Ingyen és bérmentve!

Különlegesség!! Az összes szük-
ségleti czikkek
a gumminyomáshoz! ∴ Másolókeret a
gumminyomáshoz. ∴ Saját készítmény.
Kosel facettáló készülék K. 12.—. ∴ ∴